

- fogolyversei, a *Leltár* és az *Árnyékszék* első átütő munkáinak számítottak, elhagyja a lírai idealizmust és a legnyersebb, legkézzelfoghatóbb valóság kezdi érdekelni
- későbbi életművében van még néhány áttörés, melyek a hagyományos költői kelléktár teljes elvetését eredményezik
- *Álmok* című rádiójátékában hangzik el: „Legyetek gátlók, legyetek homokszemek, és ne olaj a világ gépezetében!”
- Nelly Sachsnek dedikált versében azt írja, hogy „vadászokkal” ült „az ő tüzük mellett” és „értette a szavukat”
- A *Taurosi alagút* című versben: „Csak egyszer bénít meg csillagképek harmóniája, és a falon át meghallod azokat, akik éhen halnak.”
- Eich szerkesztője, Axel Vieregg azt írta, hogy Eich a maga korában nőtt tekintéllyé, s hangja a saját megtévedtségével való szembesülés miatt nyerte el igazi súlyát.

GÜNTHER EICH

Árnyékszék

1 E két sor fordításához felhasználtam Bernáth István Hölderlin-fordítását.

Búzló sírgödör fölött,
hol papíron vér és húgy tocsog,
s körben rovaráradat dönög,
megfontoltan guggolok.

Amit látok: erdős partok,
kert, egy partra vetett bárka,
kemény szargubó huppan
a romlás pusztulatsarába.

Fülemben kóvályognak
a Hölderlin-sorok.
Felhők hótisztaságát
tükrözi húgy s mocsok.

„Most aztán fuss, köszöntsed hát
Garonne-t, hisz oly szép”,¹
süllyedt lábam alatt
tűnő felhőszadék.

Leltár

Ez a sapkám,
ez a kabátom,
ez a borotvakészletem
egy kis vászonzsákban.

Konzervdoboz:
ez a tányérom, poharam,
a fehér pléhbe
belevéstem a nevem.

Belevéstem
azzal a jó kis szöggel,
mely sóvár szemek elől
rejtegetett érték.

A kenyértartóban
néhány gyapjúzokni
és valami, amit soha
senkinek nem mondok el,

éjjel ez van a fejem alatt,
akár egy vánkos.
Egy karton fekszik
köztem és a föld közt.

A ceruzába való
grafit a kedvencem:
napközben azokat a verseimet írja,
melyeket éjszaka gondolok ki.

Ez a jegyzetfüzetem,
ez a sátorponyvám,
ez a törülközőm,
ez a cérnám.

Csehy Zoltán fordításai